

KARTA KURSU
(realizowanego w specjalności)

Psychologia edukacyjna

rok akademicki 2025/2026

Kierunek: Psychologia
Tryb prowadzenia studiów: stacjonarny
Stopień: studia jednolite magisterskie
Rok: V
Semestr: X (letni)

Nazwa	Psychologia kreatywności w edukacji	
Nazwa w j. ang.	Psychology of creativity in education	
Koordynator	dr Witold Ligęza	Zespół dydaktyczny
		dr Witold Ligęza
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele uczenia się)

Wiedza: Zdobyć wiedzy na temat koncepcji kreatywności jako cechy powszechnej i ciągłej, poddającej się modyfikacji oraz teorii różnorodnie ujmujących strukturę procesu twórczego. Zapoznanie z czynnikami poznawczymi, emocjonalnymi oraz motywacyjnymi kluczowymi dla przebiegu procesu twórczego. Studenci poznają kryteria oceny kreatywności, wraz z podstawowymi metodami jej pomiaru. Słuchaczom ukazany zostaje zarówno indywidualny jak i społeczny kontekst twórczości.

Umiejętności: Studenci zapoznają się z założeniami edukacji dla twórczości oraz głównymi barierami blokującymi myślenie twórcze, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska szkolnego i relacji uczeń-nauczyciel. Słuchacze, poza poznaniem czynników blokujących kreatywność, poznają sposoby ich redukcji.

Kompetencje społeczne: Uczestnicy kursu zarówno rozwijają własne myślenie dywergencyjne, jak również umiejętność przeprowadzania ćwiczeń rozwijających, kluczowe dla kreatywnego myślenia, umiejętności.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstawowych pojęć i teorii z zakresu psychologii twórczości i rozwoju człowieka w biegu życia
Umiejętności	Podstawowe umiejętności w zakresie czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych oraz prowadzenia badań psychologicznych
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student zna programy wspierania kreatywności przeznaczone dla przedszkoli i dla uczniów szkół. W02 Zna metody pomiaru skuteczności programów edukacyjnych wspierających kreatywność dzieci i młodzieży W03 Zna zastosowania psychoedukacyjne sposobów i metod wspierania kreatywności w przedszkolu i w szkole	SE_W02 SE_W04, SE_W09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi zaprezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych U02 Potrafi umiejętnie zastosować typowe metody, procedury i dobre praktyki realizacji zadań związanych z pomocą w tworzeniu U03 Samodzielnie projektuje i prowadzi moduły warsztatowe dotyczące wybranego programu wspierania kreatywności u uczniów	SE_U01, SE_U02 SE_U05 SE_U06

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 Współtworzy w zespole moduł programu wspierającego kreatywność uczniów	SE_K03
	K02 Dostrzega trudności wynikające z indywidualnej lub zespołowej pracy z dziećmi o indywidualnych potrzebach edukacyjnych (zdolnościach)	SE_K04, SE_K01
	K03 Wykazuje gotowość do współpracy z innymi osobami podczas procesu weryfikacji narzędzi diagnostycznych dedykowanych wspieraniu i ewaluowaniu programów wspierających kreatywność dzieci i młodzieży	SE_K03, SE_K05

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin											
45	30	15									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład interaktywny z prezentacją multimedialną i dyskusją grupową.

Ćwiczenia: prezentacja i omówienie wybranych metod diagnostycznych, analiza literatury, studia przypadków, ćwiczenia indywidualne i grupowe.

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01									X				
W02									X				
W03									X				
U01		X						X					
U02						X	X						
U03						X		X					

K01								X					
K02								X					
K03						X		X					

Kryteria oceny	Terminowość oddania prac zaliczeniowych Terminowe zrealizowanie zadań wyznaczonych w ramach ćwiczeń
----------------	--

Uwagi	Przedmiot specjalnościowy na specjalności psychologia edukacyjna na studiach stacjonarnych jednolitych magisterskich Psychologia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Bieguny i poziomy twórczości. Twórczość wybitna i codzienna. Koncepcje poziomów twórczości.
2. Teorie postaw twórczych i twórczości codziennej.
3. Bariery rozwoju kreatywności, ich rodzaje i charakterystyka.
4. Szkolne inhibitory twórczości uczniów.
5. Twórczość a wiek. Cechy osobowości twórczej.
6. Twórczość dzieci, jej dziedziny i swoistość.
7. Rodzinne uwarunkowania rozwoju twórczości dzieci.
8. Cechy środowiska społeczno-kulturowego a twórczość.
9. Pomoc w tworzeniu i programy wychowania do twórczości.
10. Metody badań twórczości ich podział.
11. Zdolności – podział i definicje.
12. Summerhill – szkoła czy nie?
13. Kreatywne szkoły
14. Twórczy nauczyciel?
15. Powtórka treści wykładowych

Ćwiczenia:

1. Metodyka obcojęzycznych programów edukacyjnych (P.Torrance, E. De Bono, J.P. Guilford)
2. Metodyka i zastosowanie programu Żywioty. Lekcje twórczości w nauczaniu zintegrowanym.
3. Metodyka i zastosowanie programu Porządek i Przygoda lekcje twórczości.
4. Metodyka i zastosowanie programu Metoda i wyobraźnia.
5. Myślanki - program wspierający rozwój kompetencji kreatywnej wg. modelu W. Ligęzy i K.T. Piotrowskiego.
6. Testy twórczego myślenia jako narzędzie ewaluacji programów wspierających kreatywność uczniów.
7. Arkusze obserwacji dziecka i ucznia twórczego.
8. Metodyka pracy z dzieckiem zdolnym.

Wykaz literatury podstawowej

1. Szmidt, K.J. (2007). Pedagogika twórczości. Gdańsk: GWP
2. Szmidt, K.J. (2013). Trening kreatywności. Gliwice: Difin
3. Uszyńska-Jarmoc, J. (2003). Twórcza aktywność dziecka. Białystok: Trans Humana, , rozdz. 2 i 3.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Kauffman, J.C. (2011). Kreatywność. Warszawa: Wydawnictwo APS.
2. Maslow, A.H. (1986). Twórczość, W: W stronę psychologii istnienia, IW „Pax”, Warszawa, część IV, s. 135-146.
3. Popek, S. (2001). Człowiek jako jednostka twórcza, Lublin: Wyd UMCS.
4. Szmidt, K.J. (2003). Współczesne koncepcje wychowania do kreatywności i nauczania twórczości – przegląd stanowisk polskich, W: Dydaktyka twórczości, pod red. K.J. Szmidta, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków.
5. Szmidt K.J. (2010). ABC kreatywności. Warszawa: Difin.

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4